

YHDISTYKSEN 105-VUOTIS JUHLATILAISUUS 25-10-2014

Juhlapuheen pitäjä Stefan Wallin ja yhdistyksen puheenjohtaja Hilda Tolmunen. Kuva Turun Omakotilehti

Juhlatilaisuus alkoi tervetulotoivotusten jälkeen kuorolaululla

JUHLAPUHE

Stefan Wallin
Vähä-Heikkilän mäkitupalaisyhdistys
25.10.2014

Arvoisat mäkitupalaiset,

On ilo ja kunnia olla puhujana mäkitupalaisyhdistyksen vuosijuhlassa. Jos puhujalla voi olla kotikenttäetä, niin se minulla taatusti on, nyt, yhdistyksen Korpolaismäkeläisenä jäsenenä.

Joskus tuntuu siltä, että viisi vuotta ihmisen elämässä on aika pitkä aika. Puhumattakaan viidestäkymmenestä vuodesta. Sataviisi vuotta on jo pieni ikuisuus, myös tämänkaltaiselle yhdistykselle. Joskus kuulee sanottavan, että yhdistyksen tai yrityksen ensimmäiset sata vuotta ovat ne kaikista vaikeimmat. No, käytännössä haasteita riittää myös tämän virstanpylvään jälkeen – valtakunnallisesti ja paikallisesti.

Torppareiden perustaman Mäkitupalaisyhdistyksen ensimmäiset 105 vuotta ovat joka tapauksessa olleet täynnä vauhdikkaita vaihteita, sotia, murrosvaihteita, ylä- ja alamäkeä. Ja Vastamäkeä. Venäjän keisarin alaisuudessa, jos ei nyt kuitenkaan hänen komennossaan, toimittiin ensimmäiset 8 vuotta, jonka jälkeen toiminta on sijoittunut itsenäiseen Suomeen.

Voidaan siis syystäkin sanoa, että yhdistyksemme on itsenäisen Suomen eräs kulmakivi ja osa sitä paikalliselämän kansalaisyhteiskuntaa, josta tämä maa on tunnettu. Jokaisella asukasyhdistyksellä on oma, ainutlaatuinen tarinansa ja historiansa, joka heijastaa alueen ominaispiirteitä ja elinkeinorakennetta.

Tämä alueen läheisyys veteen ja mereen on historiallinen totuus ja samalla nykypäivää.

Meidän alueellamme toimi aikanaan Crichton-Vulcan telakka. Se oli itse asiassa paljon vanhempi kuin yhdistyksemme. Jo 1800-luvulla näillä nurkilla valmistettiin näet Venäjän laivastolle aluksia. Crichton-Vulcan valmisti myös kaikki Suomen puolustusvoimien sukellusveneet, joista CV707 eli Vesikko toimii museolaivana Suomenlinnassa. aikanaan Suomen joutsen palautettiin takaisin aurajokeen, minne se tietysti kuuluu. Olisikohan korkea aika tuoda myös Vesikko kotiin, sieltä syrjäisestä Helsingistä?

Joka tapauksessa meidän mäkitupalaisten oma telakka osoitti aikanaan hyvin ennakkoluulotonta ja käytännönläheistä suhtautumista maailmanmarkkinoita kohtaan. Se valmisti nimittäin toisen laivoja toisen maailmansodan molemmille pääriitapukareilla, sekä Neuvostoliitolle että Saksalle. Tästä seuraa looginen johtopäätös, että me mäkitupalaiset olemme jo pitkään olleet maailmanpolitiikan huippuasiantuntijoita. Lisäksi päätavoitteemme, ehkä jopa toimintasuunnitelmaan kirjoitettuna, oli itsenäinen Suomi. Ja siinäkin onnistuttiin.

Tosin Vähä-Heikkilän alue kärsi sodan pommituksissa kovasti, koska vihollinen pyrki pommittamaan Vulcan-Crichtonin telakkaa ja satamalaitteita. Pommit osuivat kuitenkin usein harhaan ja vaurioittivat etenkin Korppolaismäkeen rajoittuvia alueita

Toisen maailmansodan jälkeen suomalaiset, turkulaiset, yritykset ja ihmiset täällä Aurajoen rannoillakin kannoimme raskasta vastuuta kansakunnan jälleenrakentamisesta ja Suomen kansainvälisestä kaupasta, siis vientitulojen hankkimisesta. Tietojeni mukaan Crichton-Vulcan eli Turun telakka valmisti yhteensä yli 100 erikokoista alusta Neuvostoliitolle.

Eikä siinä kaikki. Kieltolain aikana Turun telakka oli mm. viinan kuuluisan salakuljettajan Algot Niskan nopeiden alusten hovitoimittaja. Voi kuvitella, että joku osa veneiden hinnasta maksettiin myös muussa muodossa kuin rahalla.

1970-luvulla Turun Telakka siirtyi tois puol jokke ja kauemmas, mutta mäkitupalaisten rautainen osaaminen laivojen rakentamisessa ja aliahankkijaketjun linkkinä on säilynyt tähän päivään saakka. Voidaan vaatimattomasti sanoa, että Suomen Meriklusterin ydinosaaminen on lähtöisin Vähä-Heikkilästä.

Kun itse käyn koiraa ulkoiluttamassa ajattelen usein varsinkin Korppolaismäen historiaa. Se kuuluisa siipien havina kuuluu korvissa, elleivät telakkarannan nostokurjet kuulu vieläkin paremmin, ainakin nyt. Korppolaismäen pohjoispuolella sijaitsee katu nimeltään Maununtytärenkatu. Se on, kuten tiedämme, saanut nimensä Karin Månsdotterin eli Kaarina Maununtytären mukaan. Sitkeästi hän istui ikkunassa, katseli Turun linnaa ja odotti aviomiehensä, Erik XIV vapautumista.

Mitähän Kaarina, niin, tai Erik, ajattelisivat tänään jos he katselisivat joenrantaa ja miten jokivarren maisema on muuttunut ja edelleenkin muuttumassa uusien

kerrostalojen ja uuden asutuksen muodossa? Olivatko he kenties hankkineet sieltä itselleen saunallisen kaksion? Spekuloida saa. oikeata vastausta kun ei ole.

Turun satama on maamme portti länteen – ja pohjolan portti itään. Aurajoen suun maisemat ovat siis aina olleet satojen tuhansien, ellei miljoonien, tänne matkustaneiden ihmisten ensimmäinen vaikutelma Suomesta. Nyt maisemat todellakin muuttuvat radikaalisti. Ne kaavapäätökset, joihin parhaillaan menossa oleva rakentaminen perustuu, osoittavat että tämän alueen arvostus nousee jatkuvasti. Sen huomaa myös asuntojen neliöhinnoista.

Turkulaisena kaupunginvaltuutettuna voisi ehkä hieman sarkastisesti vielä todeta, että ne kaavat joihin rakentaminen perustuu, ovat todellakin läpäisseet päätöksentekoprosessin, tosin vasta valituskierron jälkeen. Valituksia tehdään Turussa usein turhaan, mutta se mekanismi on kuitenkin olemassa osana oikeusvaltioita, jossa jokaisella on oikeus testata esimerkiksi juuri kaavapäätöksen perusteita, mitoitusta ja vaikutuksia.

Uusien talojen rakentaminen ja satojen uusien asukkaiden tänne muuttaminen muuttaa taatusti myös tunnelmaa alueella, ainakin jonkin verran. Se tarkoittaa ehkä parempia lähipalveluita – ainakin uusi ruotsinkielinen Kombi-koulu on juuri sitä – mutta myös lisää liikennettä. Liikennettä lisää myös saarien uudet kaavoituskuviot, jotka nostavat sen alueen asukasmäärää reippaasti.

Tämä tarkoittaa, että Hirvensalon sillasta ja vaikkapa Telakkarannan risteyksestä tulee entistäkin haastavampi pullonkaula, varsinkin ruuhka-aikana. Näin ollen, toisen sillan rakentaminen Hirvensalon ja Uittamon alueen välillä on välttämättömyys. Uskon, että se myös rakennetaan, toisin vasta tavanomaisen valituskierron jälkeen.

Suhteellisen uutena alueen asukkaana – muutimme helmikuussa 2010 – olen myös pohdiskellut tämän yhdistyksemme nimeä. Mäkitupalainen on ruotsiksi backstugusittare, mikä on vapaasti, ja suoraan suomeksi käännettynä perämökki-istuja. Me Vähä-Heikkilän mäkitupalaiset emme kuitenkaan istu mökkiemme perukoilla. Me olemme aktiivisesti mukana rakentamassa kaupunkia ja vaalimassa perinteitä. Se, joka tuntee historiansa, pystyy parhaiten myös toimimaan ajassa, kohti tulevaisuutta.

Onnittelen Vähä-Heikkilän Mäkitupalaisyhdistystä 105 vuoden menestyksellisen toimintansa johdosta ja toivotan yhdistykselle, meille, hyvää syksyä, vähemmän liukasta Vastamäkeä, ja valoisaa tulevaisuutta.

Seppo Lehtinen esitti Turun Kaupungin ja TPK:n tervehdyksen

Yhdistyksen juhla järjestelijät Mikko Ahola, Hilda Tolmunen ja Tarja Mäkinen. Kuva Turun Omakotilehti